

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaë, 1661

10 Non consanguneis prolem viduæ dato primi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

Gregorius a quartus Theodosium, quem Eugenius antecessor eius Presbyterii honore privaverat, ecclesie Siquine consecravit Episcopum. Leonius, dum esset Presbyter, deponitur fuit: sed postea in Antiochia Patarcha fuit. Milennus b Episcopus a Felice Papa damentium Gelasius successit eius & communioni reddidit, & deinde restituit fuit.

¶ *De ista ordina bastiam mutato habetur supra diff. 30. c. 1. de hinc. Gregorius. 4. Melianus Episcopus. Et copul hoc in parly. archid. Gratianus exemplarius ponitur ante cap. grave. sine nomine Pado.*

C. IX.

¶ *Quæstio Romana sedis in melius commutari valet, sic de quibus ecclesia servata, cum per subreptionem data cognoscitur, nonnulliter revocari potest.*

QVÆSTIO X.

De ea vero, que ad secundas nuptias transit, utrum in talis affinitate conjugationem prioris vari remaneat, an solummodo in solummodo suscepta conjugatione prioris vari remaneat, merito queritur.

C. I. ¶ Affinitas in superstitie non deletur.

De hinc scribit Gregorius Papa Venerio Cardinale in Episcopo.

¶ *Parentis e vestre studiosa sagacitati, frater amantissimus, quæ deo, refero grates. Quoniam quæstioni, que vobis, iocundum me reddidisti. Vnde placide ad quæstionem respondeo. Sedem Apostolicam consulere, ut sciam, si mulier copula nuptiali extraneo viro conjuncta, cognationi eius pertinet, si eo defuncto cognatio maneat, vel si sub altero viro cognationis vocabula dissolvatur, vel si suscepta soboles possint legitime ad prioris cognationis transire copulam. Est enim verbum Domini validum, & forte, est durabile, est immutabile, est perseverabile, non momentaneum, non transitorium. Atque per se ipsa veritas, quæ Deus est, & verbum Dei, quod cum eo terra transibunt, verba autem mea non transibunt. Antequam Deus in carne inter homines appareret, no insperante dixit Adam: [Quamobrem e relinquit homo patrem suum, & matrem, & adheret uxori suæ, & erunt duo in carne una.] cui no contradixit Dominus. Deinde curveritis oritur de terra inter terram, & vitulos f in humanitate appareret, interrogatus est si licitum esset homini uxorem relinquere. Quod prohibens dicitur venari: nisi forte fornicatio excluderet maritalem copulam. Vnde protulit statim in medium eandem ipsam sententiam, quam ante secula manens cum Patre verbum insperaverat. Adhuc ipse confirmans, quod ipse homo primus protulit. [Quamobrem relinquet homo patrem suum, & matrem, & adheret uxori suæ, & erunt duo in carne una.] Si una caro sunt, quomodo potest aliquis eorum propter conjugium pertinere uno, nisi pertinet alteri? Hoc mirum posse fieri credendum est. Porro b uno defuncto, si superstitie affinitas non deletur: nec alia copula conjugati affinitatem prioris copula solvere potest. Sed potest vari transire consortium: pro eo, quod verbum Domini validum est, & forte: & ut inquis dixit Proterius: [Verbum Domini manet & in æternum.] Et aliam Proprietatem: [Quoniam ipse dixit, & facta sunt, ipse mandavit, & creata sunt: statuta in æternum, &*

in seculum seculi: præceptum posuit, & non prateribit.) Nam potest per verbum suum, atque præceptum efficere Deus duos carnes unam, id est, masculum & feminam: qui innumeram multitudinem utriusque sexus non desinit fecum facere unum, sicut per se veritas dixit. [Non pro his tantum rogo, sed etiam pro eis, qui credituri sunt Pater in me, & ego in te, ut ipsi in nobis unum sint.] Si quis ergo temerario & sacrilego ausu in defuncto quærit propinquitatem extinguere, vel sub altero affirmatis vocabulo diffipare, vel susceptam sobolem alterius copulæ propinquitati prioris credit legitime sociari, hic negat Dei verbum validum esse, & forte: & qui tam facile, & tam velociter querit dissolvere, hic non credit verbum Dei in æternum permanere. Confice terram ex quatuor locis magna intercapidine a se distantibus: & confectam, & conglutinam sive cujuscunque figuræ, vel immensitatis corpus volueris; numquid erit humanum ingenium, quod ipsas quatuor partes ab invicem valeat segregare, ut unaquæque per se possit agnoscere? Sic a quatuor avis duo coniciuntur in unum: & de duobus fit una concretio. Hanc similitudinem de quatuor elementis, unde concretus est homo, colligere potes; si eorum unamquamque speciem, que in multis divisionibus partita est, per discretas inter se partes assignaveris. Fit idem in metallis: hoc etiam in liquoribus: probat etiam in coloribus pictor, qui sequitur arte naturam, colores admiscendo, ex visibilibus fucis corpora fingens.

¶ *¶ Admiscendo] In Polycarpo, & apud Anselmum, unde præcedentia verba sunt respicienda, hoc loco se legitur, fucis miscendo colores, ex invisibilibus corpora fingens. Sed ne Domini constituto, &c. multa enim apud ipsos sequuntur.*

C. II. ¶ Soboles ex secundis nuptiis genitæ, conjugationis prioris vari copulari non debent.

Item Innocentius Papa.
Si enim patruus, vel avunculus uxoratus obierit, & ille virum alium postea duxerit, & filios, filiasve ex illis genuerit, cum his omnibus modis commiserit prohibemus: quia vir & mulier una caro sunt.

C. III. ¶ De eodem.
Item ex Romana synodo.

Si qua mulier ad secundas nuptias transierit, & ex eis sobolem genuerit, nullo modo potest ad consortium cognationis viri prioris pertingere.

C. IV. ¶ De eodem.
Item Hyginus Papa.

Si a qua mulier transierit ad secundas nuptias, & ex eis prolem habuerit, ipsa proles non potest se copulare cognationi prioris viri usque ad quartam generationem.

C. V. ¶ De eodem.
Unde Innocentius Papa.

Si qua mulier ad secundas transierit nuptias, & filios & filias apud secundum maritum genuerit, debere eas nepotibus prioris mariti conjugii, sancta Romana synodus prorsus inhiabit.

CAUSA XXXVI.

Nillam cuiusdam ignorante patre quidam moneribus dicitur, & ad convivium invitatus: finito convivio, juvenis virginem oppressit. Quo percipio a parentibus juvenem traditur puella, ac morte nubentium a juvene datur, & publice in uxorem ducitur.

1. Queritur primo, an ille raptum admiserit.
2. Secundo an rapti nubere possit, patre assensum præstante.

a Sent. 4. diff. 41.

